



Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 93/21
Luxemburg, 3 juni 2021

Arrest in zaak C-650/18
Hongarije / Parlement

Het Hof verwerpt het beroep van Hongarije tegen de resolutie van het Parlement waarmee de procedure in gang wordt gezet om te constateren dat er een duidelijk gevaar bestaat dat die lidstaat zich schuldig maakt aan een ernstige schending van de waarden waarop de Unie berust

Het Parlement heeft bij het tellen van de stemmen die zijn uitgebracht toen deze resolutie werd aangenomen, terecht geen rekening gehouden met de onthoudingen

Op 12 september 2018 heeft het Europees Parlement een resolutie¹ aangenomen over een voorstel houdende een verzoek aan de Raad om overeenkomstig artikel 7, lid 1, VEU² te constateren dat er een duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending door Hongarije van de gemeenschappelijke waarden waarop de Unie berust. Met deze verklaring werd de procedure van artikel 7 VEU ingeleid, die kan leiden tot de schorsing van bepaalde rechten die voortvloeien uit het lidmaatschap van de betrokken lidstaat van de Unie.

Volgens artikel 354, vierde alinea, VWEU, waarin de stemprocedures voor de toepassing van artikel 7 VEU zijn vastgelegd, moet het Parlement de betrokken resolutie aannemen met een meerderheid van twee derde der uitgebrachte stemmen die tevens de meerderheid van zijn leden vertegenwoordigt. Onder toepassing van zijn Reglement, dat bepaalt dat voor de aanneming dan wel verwerping van een tekst alleen de voor- en tegenstemmen tellen, tenzij in de gevallen waarvoor de Verdragen in een specifieke meerderheid voorzien³, heeft het Parlement na de stemming over de betrokken resolutie alleen de voor- en tegenstemmen meegeteld en de onthoudingen buiten beschouwing gelaten.⁴

Omdat Hongarije van mening was dat het Parlement bij het tellen van de uitgebrachte stemmen rekening had moeten houden met de onthoudingen, heeft deze lidstaat op grond van artikel 263 VWEU beroep tot nietigverklaring van die resolutie ingesteld.

Het Hof (Grote kamer) **wijst dit beroep af**. Het stelt ten eerste vast dat een rechterlijke toetsing van de bestreden resolutie op grond van artikel 263 VWEU mogelijk is. Ten tweede oordeelt het Hof dat **onthoudingen van de leden niet moeten worden meegeteld om vast te stellen of de in artikel 354 VWEU voorgeschreven tweederdemeerderheid van de uitgebrachte stemmen is bereikt**.

Beoordeling door het Hof

¹ Resolutie [2017/2131(INL)] (PB 2019, C 433, blz. 66).

² Artikel 7, lid 1, VEU luidt als volgt: „Op een met redenen omkleed voorstel van een derde van de lidstaten, het Europees Parlement of de Europese Commissie kan de Raad, na goedkeuring van het Europees Parlement, met een meerderheid van vier vijfden van zijn leden constateren dat er duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending van in artikel 2 bedoelde waarden door een lidstaat. Alvorens die constatering te doen, hoort de Raad de betrokken lidstaat en kan hij die lidstaat volgens dezelfde procedure aanbevelingen doen. De Raad gaat regelmatig na of de redenen die tot zijn constatering hebben geleid nog bestaan.”

³ Artikel 178, lid 3, van het Reglement van het Parlement.

⁴ De resolutie is aangenomen met 448 stemmen voor en 197 stemmen tegen, waarbij 48 aanwezige leden zich hebben onthouden.

In de eerste plaats beoordeelt het Hof zijn bevoegdheid om uitspraak te doen op het onderhavige beroep en de ontvankelijkheid ervan.

Om te beginnen stelt het Hof vast dat artikel 269 VWEU – dat een beperkte mogelijkheid biedt om een beroep tot nietigverklaring in te stellen tegen handelingen die de Europese Raad of de Raad van de Europese Unie in het kader van de procedure van artikel 7 VEU heeft vastgesteld – zijn bevoegdheid om kennis te nemen van het onderhavige beroep niet uitsluit. Doordat artikel 269 VWEU aan dit beroepsrecht strengere voorwaarden verbindt dan de voorwaarden die bij artikel 263 VWEU zijn opgelegd, beperkt het de algemene bevoegdheid van het Hof van Justitie van de Europese Unie om de rechtmatigheid van de handelingen van de instellingen van de Unie te toetsen en moet het dus restrictief worden uitgelegd. Voorts worden de resoluties die het Parlement uit hoofde van artikel 7, lid 1, VEU aanneemt, in artikel 269 VWEU niet genoemd. De opstellers van de Verdragen hebben een handeling als de bestreden resolutie dus niet willen uitsluiten van de algemene bevoegdheid die bij artikel 263 VWEU aan het Hof van Justitie van de Europese Unie is toegekend. Een dergelijke uitlegging draagt bovendien bij aan de eerbiediging van het beginsel dat de Europese Unie een rechtsunie is die een volledig stelsel van rechtsmiddelen en procedures in het leven heeft geroepen waarbij het toezicht op de rechtmatigheid van de handelingen van de instellingen van de Unie aan het Hof van Justitie van de Europese Unie is opgedragen.

Vervolgens is het Hof van oordeel dat de bestreden resolutie een voor beroep vatbare handeling is. Deze resolutie heeft namelijk bindende rechtsgevolgen vanaf de vaststelling ervan. Zolang de Raad zich niet heeft uitgesproken over de al of niet te nemen maatregelen, heeft zij immers rechtstreeks tot gevolg dat het voor de lidstaten geldende verbod om een asielverzoek van een Hongaarse onderdaan in aanmerking te nemen of ontvankelijk te verklaren, wordt opgeheven.⁵

Bovendien vormt de bestreden resolutie geen tussenhandeling waarvan de rechtmatigheid slechts kan worden betwist in het kader van een geschil over de definitieve handeling ter voorbereiding waarvan zij is vastgesteld. Ten eerste heeft het Parlement door deze resolutie aan te nemen geen voorlopig standpunt ingenomen, ook al is de latere constatering van de Raad dat er een duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending door een lidstaat van de waarden van de Unie nog onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring door het Parlement. Ten tweede heeft de betrokken resolutie autonome rechtsgevolgen, want zelfs al kan de betrokken lidstaat zich ter ondersteuning van zijn eventuele beroep tot nietigverklaring van de latere constatering van de Raad op de onrechtmatigheid van die resolutie beroepen, het eventuele slagen van laatstgenoemd beroep kan er hoe dan ook niet toe leiden dat alle bindende rechtsgevolgen van die resolutie teniet worden gedaan.

Het Hof benadrukt evenwel dat bepaalde in artikel 269 VWEU gestelde specifieke voorwaarden waaronder een beroep tot nietigverklaring kan worden ingesteld tegen de constatering die de Raad kan verrichten naar aanleiding van een met redenen omkleed voorstel van het Parlement zoals de bestreden resolutie, ook van toepassing moeten zijn op een beroep tot nietigverklaring krachtens artikel 263 VWEU tegen een dergelijk met redenen omkleed voorstel, omdat artikel 269 VWEU anders zijn nuttige werking zou verliezen. Daarom kan laatstgenoemd beroep enkel worden ingesteld door de lidstaat waarop het met redenen omklede voorstel betrekking heeft, en mogen de tot staving van een dergelijk beroep aangevoerde middelen tot nietigverklaring slechts betrekking hebben op de schending van de in artikel 7 VEU bedoelde procedurele bepalingen.

In de tweede plaats merkt het Hof in zijn uitspraak ten gronde op dat het in artikel 354, vierde alinea, VWEU opgenomen begrip „uitgebrachte stemmen” niet is gedefinieerd in de Verdragen en dat dit autonome Unierechtelijke begrip moet worden uitgelegd in overeenstemming met de in de omgangstaal gebruikelijke betekenis ervan. Dit begrip omvat in zijn gebruikelijke betekenis slechts de voor- en tegenstemmen betreffende een bepaald voorstel, terwijl een onthouding, begrepen als de weigering om een standpunt in te nemen, niet kan worden gelijkgesteld met een „uitgebrachte stem”. Bijgevolg moet **de regel** van artikel 354, vierde alinea, VWEU, **waarin is bepaald dat bij**

⁵ Krachtens het enige artikel, onder b), van Protocol (nr. 24) inzake asiel voor onderdanen van lidstaten van de Europese Unie (PB 2010, C 83, blz. 305).

een stemming de meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist is, aldus worden opgevat dat onthoudingen daarbij niet meetellen.

Na eraan te hebben herinnerd dat volgens artikel 354, vierde alinea, VWEU een dubbele meerderheid vereist is, in die zin dat voor de handelingen die het Parlement krachtens artikel 7 VEU vaststelt, een tweederdemeerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist is, alsook de goedkeuring van de meerderheid van de leden van het Parlement, merkt het Hof evenwel op dat de onthoudingen in ieder geval wel worden meegeteld om na te gaan of de voorstemmen de meerderheid van de leden van het Parlement vertegenwoordigen.

Ten slotte is het Hof van oordeel dat het feit dat de onthoudingen niet worden meegerekend bij het tellen van de uitgebrachte stemmen in de zin van artikel 354, vierde alinea, VWEU, niet in strijd is met het democratiebeginsel of met het beginsel van gelijke behandeling, met name omdat de leden van het Parlement die zich bij de stemming hebben onthouden, met kennis van zaken hebben gehandeld. Zij waren er namelijk vooraf van op de hoogte dat de onthoudingen niet als uitgebrachte stemmen zouden worden meegeteld.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106